

Laga Newsflash

Fiscale aspecten van een globale erfovereenkomst

Wat is een globale erfovereenkomst?

Sinds de inwerkingtreding van het nieuwe erfrecht op 1 september 2018, beschikken ouders over de mogelijkheid om een globale erfovereenkomst of familiepact te sluiten. Het familiepact (art. 1100/7 BW nieuw) biedt de mogelijkheid om de eigen nalatenschap in alle transparantie te 'regelen' en dus conflicten tussen de erfgenamen te vermijden.

Die regeling heeft betrekking op de reeds bij leven ontvangen schenkingen, inclusief diegene die in het familiepact zelf worden gedaan. Aan de kinderen wordt dan gevraagd om te bevestigen dat al deze schenkingen, die expliciet worden vermeld, tot een regeling leiden die naar hun overtuiging een evenwicht tussen hen verwezenlijkt. Dit evenwicht moet geen rekenkundige gelijkheid zijn. Evenwicht is een subjectief begrip. Het gaat erom dat elke partij hetgeen wordt vermeld in het familiepact eerlijk, billijk en rechtvaardig vindt, rekening houdende met de persoonlijke, concrete situatie van elk kind: vermogen, gezinssituatie, capaciteit, beperkingen, talenten, noden. In de overeenkomst moeten partijen wel vermelden hoe zij dit evenwicht hebben opgevat en aanvaard.

Fiscale behandeling van schenkingen vermeld in de globale erfovereenkomst

Al snel rees de vraag naar de fiscale behandeling van schenkingen vermeld in de globale erfovereenkomst. Men moet hier een aantal situaties onderscheiden. Indien het gaat om een schenking die in de globale erfovereenkomst in een Belgische notariële akte zelf wordt verricht, is het logisch dat op deze schenking schenkbelasting zal worden geheven (H. CASMAN en B. VERDICKT, "Vlaamse schenk- en erfbelasting na de Erfwetten en de Huwelijksvermogenswet 2018 (deel 1)", TEP 2018, nr. 4, 727). Indien het gaat om een schenking die

in het verleden werd verricht en reeds aan schenkbelasting onderworpen werd, is er uiteraard geen probleem, want er werd reeds schenkbelasting geheven. Indien het gaat om een schenking die in het verleden werd verricht en waar nog geen schenkbelasting op werd geheven, zal deze, ingevolge een wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit, niet onderworpen worden aan schenkbelasting op voorwaarde dat men in de erfovereenkomst vermeldt dat de schenking heeft plaats gevonden voor de datum waarop de globale erfovereenkomst gesloten werd (Artikel 2.8.3.0.5, eerste lid VCF).

Fiscale behandeling van schuldvorderingen toegekend in de globale erfovereenkomst

Om een subjectief evenwicht te bereiken kunnen ouders naast schenkingen echter ook schuldvorderingen toekennen aan één of meerdere kinderen ten laste van één of meerdere andere kinderen. Deze schuldvordering kan betaalbaar worden gesteld op het ogenblik van het ondertekenen van de globale erfovereenkomst of pas op het ogenblik van het overlijden van de ouder(s).

Hoe worden deze schuldvorderingen nu fiscaal behandeld? Ook hier moeten verschillende situaties onderscheiden worden. Indien de schuldvordering opgenomen wordt ter compensatie van een schenking die in de globale erfovereenkomst, in de vorm van een Belgische notariële akte, zelf wordt gedaan, maakt de toekenning van de schuldvordering ook een schenking uit, waarvan de waarde belast wordt overeenkomstig artikel 2.8.3.0.1, §3 VCF. Het gaat dan immers om een last die wordt opgelegd in het voordeel van een derde, waarbij deze derde de last aanvaardt in de erfovereenkomst zelf. De waarde van deze schenking is dan aftrekbaar in hoofde van diegene die de compensatie moet voldoen.

Wat met een schuldvordering ter compensatie van een schenking die in het verleden werd verricht? Daarover heeft Vlabel recentelijk een standpunt ingenomen.

In het standpunt nr. 19006 van 18 maart 2019 stelt Vlabel dat de toekenning van een schuldvordering ter compensatie van een schenking die in het verleden werd verricht, in het algemeen beschouwd moet worden als een onrechtstreekse schenking door de ouder(s) aan het kind dat de schuldvordering verkrijgt. Bijgevolg is er op de waarde van de schuldvordering ofwel schenkbelasting ofwel erfbelasting verschuldigd, afhankelijk van de concrete situatie.

1. Wordt de betaling van de schuldvordering opgelegd aan een kind dat eerder een met schenkbelasting belaste schenking heeft verkregen, dan is de toekenning van de schuldvordering een last die onder de toepassing valt van artikel 2.8.3.0.1, §3 VCF (zie hoger). Het kind dat de eerdere schenking ontving, zal teruggave kunnen vorderen omdat deze tweede schenking aftrekbaar is van de belastbare grondslag van de eerste schenking.

2. Wordt de schuldvordering betaalbaar gesteld bij het overlijden van de toekomstige erflater én wordt de schuldvordering niet opgelegd als last van een gedane

onroerende schenking, dan is de toekenning van een schuldvordering een legaat in de zin van artikel 2.7.1.0.3, 3° VCF, waarop erfbelasting geheven zal worden. Indien de schuldvordering toch opgelegd wordt als last van een gedane onroerende schenking, valt de schuldvordering onder de toepassing van de schenkbelasting (zie hoger, onder 1.). De last volgt dan de fiscale kwalificatie van de hoofdschenking.

3. In de andere gevallen valt de schuldvordering onder de toepassing van de schenkbelasting.

Besluit

Het bovenstaande standpunt van Vlabel impliceert evenwel niet dat een globale erfovereenkomst nu onbruikbaar geworden is. Globale erfovereenkomsten zijn immers niet fiscaal geïnspireerd. Het is daarentegen een instrument van familiale planning, dat transparantie, familiale vrede, rechtszekerheid en conflictvermijding beoogt en ook bereikt.

Ten slotte mag men geen overhaaste conclusies trekken uit het gegeven dat er nog niet veel globale erfovereenkomsten gesloten werden (volgens cijfers van Fednot), vermits dit veelal voortvloeit uit de aard van het instrument. Een globale erfovereenkomst gaat gepaard met tal van formaliteiten en vergt transparante en weloverwogen communicatie tussen ouders en kinderen. Deze zaken vragen heel wat tijd. Het is dan ook veel te vroeg om een oordeel te vellen over het succes van de globale erfovereenkomst.

Greenille by Laga, Tel: + 32 2 738 06 50, E-mail: greenille@laga.be

Laga
Gateway building
Luchthaven Brussel Nationaal 1J
1930 Zaventem
Belgium

A top legal practice in Belgium, Laga is a full service business law firm, highly recommended by the most authoritative legal guides. Laga comprises approximately 140 qualified lawyers, based in Brussels (Zaventem and Watermael-Boitsfort), Antwerp, Ghent and Kortrijk. Laga offers expert advice in the fields of banking & finance, commercial, corporate/M&A, employment, IT/IP, public/administrative, insolvency and reorganisations, real estate, tax law, tax and legal services for high-net-worth families and individuals (Greenille by Laga), and litigation. Where appropriate to ensure a seamless and comprehensive high-quality service, Laga lawyers work closely with financial, assurance and advisory, tax and consulting specialists, and with select EU and US law firms.

Laga provides thorough and practical solutions tailored to the needs of clients ranging from multinational companies, national large and medium-sized enterprises, financial institutions, and private clients to government bodies.

More information: www.laga.be

© 2019, Laga, Belgium - The content and layout of this communication are the copyright of the law firm Laga or its contributors, and are protected under copyright and other relevant and intellectual property rights laws and regulations. No reproduction in any form or through any medium is allowed without the explicit consent of Laga or its contributors.

[Subscribe](#) | [Unsubscribe](#)